

POLSKIE REALIA LECZENIA ZESPOŁÓW ABSTYNENCYJNYCH PO SUBSTANCJACH PSYCHOAKTYWNYCH

SŁAWOMIR C. BIEDRZYCKI

WOJEWÓDZKI SZPITAL DLA NERWOWO I PSYCHICZNIE CHORYCH IM. DR J.
BEDNARZA

W ŚWIECIU

Definicja świadczenia medycznego

* Leczenie zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych (**detoksykacja**) obejmujące diagnostykę i leczenie osób z zespołem abstynencyjnym po substancjach psychoaktywnych innych niż alkohol i towarzyszących chorób psychicznych, somatycznych oraz motywowanie do dalszej terapii uzależnienia.

*wg. regulacji NFZ

Klasyfikacja ICD 10

Zaburzenia psychiczne i zachowania spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych (F10–F19)

F10 Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem alkoholu

F11 Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem opioidów

F12 Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem kanabinoli

F13 Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem substancji
uspokajających i nasennych

F14 Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem kokainy

F15 Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem innych
substancji stymulujących, w tym kofeiny

F16 Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem
halucynogenów

F17 Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane paleniem tytoniu

F18 Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane odurzaniem się lotnymi
rozpuszczalnikami organicznymi

F19 Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem wielu
narkotyków i innych substancji psychoaktywnych

Klasyfikacja ICD 10 – kody szczegółowe

F*0 – ostre zatrucie

F*1 - Następstwa szkodliwego używania substancji

F*2 - Zespół uzależnienia

F*3 - Zespół abstynencyjny

F*4 - Zespół abstynencyjny z majaczeniem

F*5 - Zaburzenia psychotyczne

F*6 - Zespół amnestyczny

F*7 - Rezydualne i późno ujawniające się zaburzenia psychotyczne

F*8 - Inne zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania

F*9 - Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania, nieokreślone

* - rodzaj substancji psychoaktywnej

OSTRE ZATRUCIE

- JEST TO STAN WYSTĘPUJĄCY PO PRZYJĘCIU SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNEJ, KTÓRY PRZEJAWIA SIĘ ZABURZENIAMI POZIOMU ŚWIADOMOŚCI, PROCESÓW POZNAWCZYCH, PERCEPCJI, AFEKTU LUB ZACHOWANIA, BĄDŹ INNYCH FUNKCJI I REAKCJI PSYCHOFIZJOLOGICZNYCH.
- ZABURZENIA TE SĄ BEZPOŚREDNIM NASTĘPSTWEM DZIAŁANIA FARMAKOLOGICZNEGO DANEJ SUBSTANCJI I Z CZASEM CAŁKOWICIE USTĘPUJĄ, O ILE NIE DOSZŁO DO USZKODZENIA TKANEK LUB INNYCH POWIKŁAŃ.
- POWIKŁANIA TAKIE MOGĄ OBEJMOWAĆ URAZ, ZACHŁYŚNIĘCIE SIĘ WYMIOCINAMI, MAJACZENIE, ŚPIĄCZKĘ, DRGAWKI LUB INNE POWIKŁANIA MEDYCZNE.
- CHARAKTER TYCH POWIKŁAŃ JEST UZALEŻNIONY OD KLASY FARMAKOLOGICZNEJ, DO KTÓREJ NALEŻY DANA SUBSTANCJA, JAK RÓWNIEŻ SPOSOBU JEJ PODANIA.

F1X.0

ZESPÓŁ ABSTYNENCYJNY

- GRUPA OBJAWÓW, WYSTĘPUJĄCYCH W RÓŻNYCH KOMBINACJACH I W RÓŻNYM NASILENIU, POJAWIAJĄCYCH SIĘ PO BEZWZGLĘDNYM LUB WZGLĘDNYM ODSTAWIENIU SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNEJ PO OKRESIE JEJ STAŁEGO PRZYJMOWANIA.
- POJAWIENIE SIĘ OBJAWÓW I PRZEBIEG ZESPOŁU ABSTYNENCYJNEGO SĄ OGRANICZONE W CZASIE I SĄ UZALEŻNIONE OD TYPU SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNEJ ORAZ OD DAWKI STOSOWANEJ BEZPOŚREDNIO PRZED ZAPRZESTANIEM LUB OGRANICZENIEM PRZYJMOWANIA TEJ SUBSTANCJI.
- ZESPÓŁ ABSTYNENCYJNY MOŻE BYĆ POWIKŁANY DRGAWKAMI.

F1X.3

ZESPÓŁ ABSTYNENCYJNY Z MAJACZENIEM

- STAN, W KTÓRYM ZESPÓŁ ABSTYNENCYJNY, JEST POWIKŁANY MAJACZENIEM.
- MAJACZENIE JEST TO NIESWOISTY ETIOLOGICZNIE ZESPÓŁ MÓZGOWY, CHARAKTERYZUJĄCY SIĘ RÓWNOCZESNYMI ZABURZENIAMI ŚWIADOMOŚCI I UWAGI, POSTRZEGANIA, MYŚLENIA, PAMIĘCI, AKTYWNOŚCI PSYCHORUCHOWEJ, EMOCJI ORAZ RYTMU SEN-CZUWANIE.
- CZAS TRWANIA JEST ZMIENNY, A STOPIEŃ NASILENIA WAHA SIĘ OD LEKKIEGO DO BARDZO GŁĘBOKIEGO.

F1X.4

○ Zakres udzielanych świadczeń (regulacje NFZ)

Ostre zatrucie spowodowane użyciem substancji psychoaktywnych (F11.0–19.0), z wyłączeniem ostrego zatrucia nikotyną (F17.0);

Zespół abstynencyjny po substancjach psychoaktywnych (F11.3–19.3), z wyłączeniem tytoniowego zespołu abstynencyjnego (F17.3);

Zespół abstynencyjny z majaczeniem po substancjach psychoaktywnych (F11.4–19.4), z wyłączeniem tytoniowego zespołu abstynencyjnego z majaczeniem (F17.4)

Personel (wymogi NFZ):

- 1) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii
lub lekarz specjalista w dziedzinie chorób wewnętrznych,
lub lekarz specjalista w dziedzinie neurologii,
lub lekarz specjalista w dziedzinie anestezjologii,
lub lekarz specjalista w dziedzinie anestezjologii i reanimacji,
lub lekarz specjalista w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii –
równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 40 łóżek*;

- 2) lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii
lub lekarz, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii,
lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii –
równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 20 łóżek*;

Personel (wymogi NFZ) cd.:

- 3) specjalista psychoterapii uzależnień** lub osoba ubiegająca się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, lub instruktor terapii uzależnień*** – równoważnik 1 etatu przeliczeniowego na 40 łóżek*;
- 4) zapewnienie konsultacji lekarza specjalisty w dziedzinie neurologii lub lekarza specjalisty w dziedzinie chorób wewnętrznych, lub lekarza specjalisty w dziedzinie anestezjologii, lub lekarza specjalisty w dziedzinie anestezjologii i reanimacji, lub lekarza specjalisty w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii;
- 5) Pielęgniarki - równoważnik co najmniej 0,6 na łóżko, w tym równoważnik co najmniej 1 etat specjalistka w dziedzinie pielęgniarstwa psychiatrycznego.

Pozostałe warunki realizacji świadczenia (wymogi NFZ):

Zapewnienie możliwości przeprowadzenia specjalistycznych badań z zakresu diagnostyki laboratoryjnej, w tym badań poziomu substancji psychoaktywnych, oraz badań z zakresu diagnostyki obrazowej i elektrofizjologicznej.

ODDZIAŁ DETOKSYKACJI I PO SPA

leczenie zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych (detoksykacja)	osobodzeń w oddziale / ośrodka leczenia zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych (detoksykacji)	F11.0-F19.0 (bez F17.0), F11.3-F19.3 (bez F17.3), F11.4-F19.4 (bez F17.4),	do 14 dni
		F13.3, F13.4	do 56 dni

ODDZIAŁ PSYCHIATRYCZNY OGÓLNY

Świadczenia psychiatryczne dla dorosłych

osobodzień w oddziale psychiatrycznym

Z03	do 10 dni
F00-F09, F13.3, F13.4 , F1x.5-F1x.9, F84	do 56 dni
F20-F39	do 70 dni
F1x.0-F1x.4 (bez F13.3 i F13.4)	do 21 dni
F40-F48, F51-F99 (bez F84)	do 28 dni
F50	do 84 dni
F00-F09, F20-F39 (bez F23), F40-F48, F50-F99	do 14 dni

LECZENIE ZESPOŁÓW ABSTYNENCYJNYCH PO SUBSTANCJACH PSYCHOAKTYWNYCH (DETOKSYKACJA) NA TERENIE KRAJU W 2019 ROKU

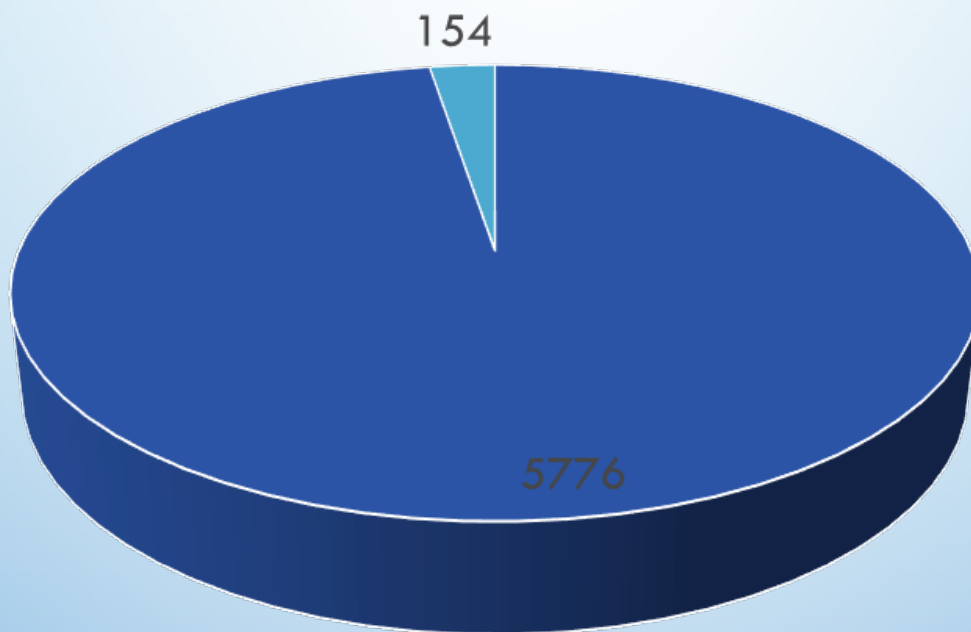
Województwo	Nazwa podmiotu	Miasto	Liczba łóżek zakotw. raktow
Dolnośląskie	DOLNOŚLĄSKIE CENTRUM ZDROWIA PSYCHICZNEGO SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	WROCŁAW	21
Dolnośląskie	WOJEWÓDZKI SZPITAL PSYCHIATRYCZNY W ZŁOTORYI	ZŁOTORYJA	10
Kujawsko-Pomorskie	WOJEWÓDZKI SZPITAL DLA NERWOWO I PSYCHICZNIE CHORYCH IM. DR JÓZEFA BEDNARZA W ŚWIECIU	Świecie	12
Lubelskie	SZPITAL NEUROPSYCHIATRYCZNY IM. PROF. M. KACZYŃSKIEGO SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ	Lublin	15
Lubuskie	WOJEWÓDZKI SZPITAL SPECJALISTYCZNY DLA NERWOWO I PSYCHICZNIE CHORYCH SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W CIBORZU	CIBÓRZ	16
Łódzkie	SPECJALISTYCZNY PSYCHIATRYCZNY ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W ŁODZI	ŁÓDŹ	13
Małopolskie	SZPITAL SPECJALISTYCZNY IM. LUDWIKA RYDYGIERA W KRAKOWIE SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	KRAKÓW	7
Małopolskie	STOWARZYSZENIE "MONAR"	KRAKÓW	13
Mazowieckie	SAMODZIELNY WOJEWÓDZKI ZESPÓŁ PUBLICZNYCH ZAKŁADÓW PSYCHIATRYCZNEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ W WARSZAWIE	WARSZAWA	10
Mazowieckie	WOJEWÓDZKI SAMODZIELNY ZESPÓŁ PUBLICZNYCH ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ IM.PROF. EUGENIUSZA WILCZKOWSKIEGO W GOSTYNINIE	GOSTYNIN	2
Mazowieckie	SAMODZIELNY WOJEWÓDZKI PUBLICZNY ZESPÓŁ ZAKŁADÓW PSYCHIATRYCZNEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ IM. DR BARBARY BORZYM W RADOMIU	RADOM	4

Opolskie	BRAK		0
Podkarpackie	BRAK		0
Podlaskie	SAMODZIELNY PUBLICZNY PSYCHIATRYCZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ IM. DR. STANISŁAWA DERESZA W CHOROSZCZY	CHOROSZCZ	2
Pomorskie	SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W CZŁUCHOWIE	CZŁUCHÓW	1
Śląskie	CENTRUM ZDROWIA PSYCHICZNEGO I LECZENIA UZALEŻNIEŃ FAMILIA SP. Z O.O.	GLIWICE	7
Świętokrzyskie	BRAK		0
Warmińsko-Mazurskie	WOJEWÓDZKI ZESPÓŁ LECZNICTWA PSYCHIATRYCZNEGO W OLSZTYNIE	OLSZTYN	5
Wielkopolskie	WOJEWÓDZKI ZAKŁAD OPIEKI PSYCHIATRYCZNEJ SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	SOKOŁÓWKA	15
Zach. Pomorskie	brak		0
			154

ROZMIESZCZENIE ŁÓŻEK DETOKSYKACYJNYCH

Łóżka detoksykacji po SPA stanowią tylko 2,6 %
wszystkich łóżek psychiatrycznych

■ łóżka psychiatryczne

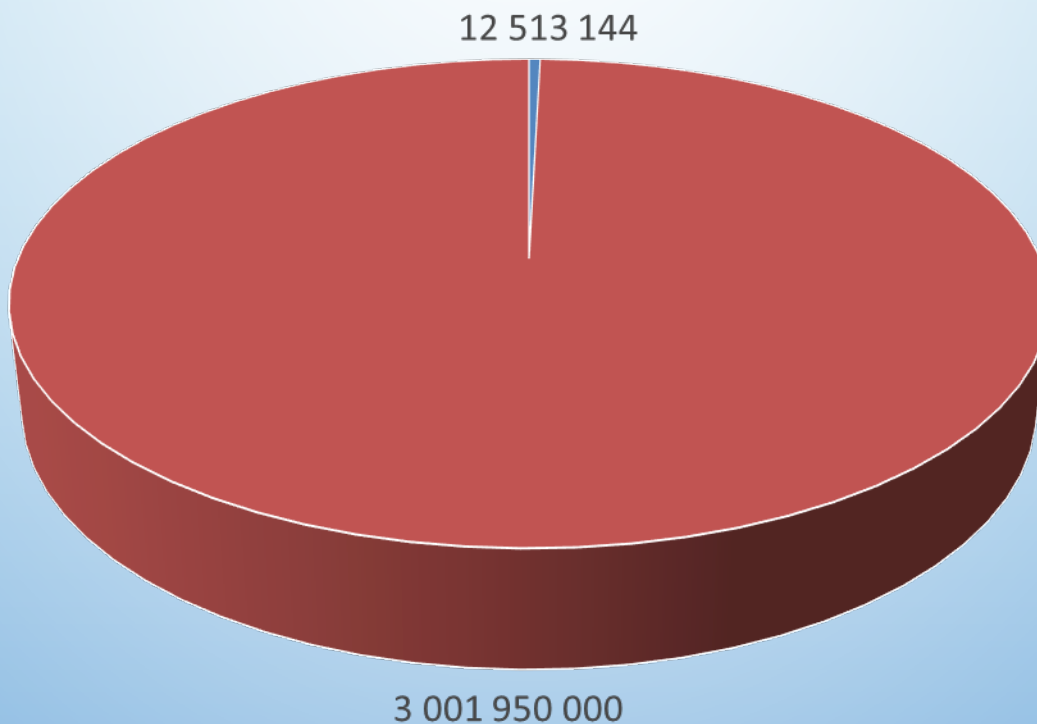
■ łóżka detoksykacji po SPA

WYDATKI NFZ NA OPIEKĘ PSYCHIATRYCZNĄ I LECZENIE UZALEŻNIEŃ W 2019R

(PLAN FINANSOWY NFZ)

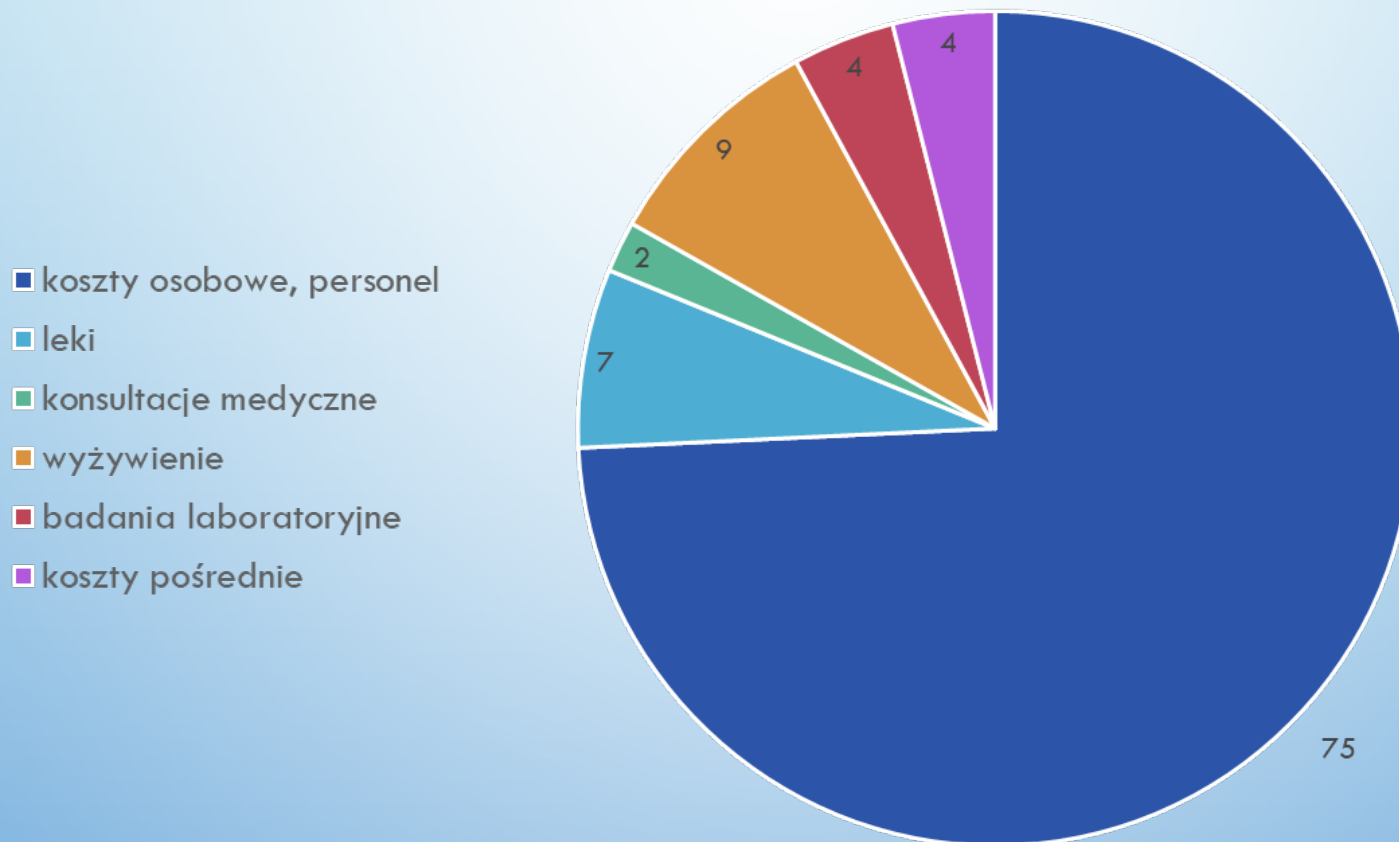
B2	Koszty świadczeń opieki zdrowotnej (B2.1 + ... + B2.21)	89 652 924
B2.1	podstawowa opieka zdrowotna	12 302 497
B2.2	ambulatoryjna opieka specjalistyczna	5 114 396
B2.3	leczenie szpitalne, w tym:	46 260 127
B2.3.1	programy lekowe, w tym:	4 230 287
B2.3.1.1	leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego objęte programami lekowymi	3 817 321
B2.3.2	chemioterapia, w tym:	1 561 670
B2.3.2.1	leki stosowane w chemioterapii	737 540
B2.4	opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień	3 001 950
B2.5	rehabilitacja lecznicza	2 889 154
B2.6	świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze w ramach opieki długoterminowej	1 865 385
B2.7	opieka paliatywna i hospicyjna	807 892
B2.8	leczenie stomatologiczne	1 920 333
B2.9	lecznictwo uzdrowiskowe	748 877
B2.10	pomoc doraźna i transport sanitarny	53 914
B2.11	koszty profilaktycznych programów zdrowotnych finansowanych ze środków własnych Funduszu	211 816
B2.12	świadczenia opieki zdrowotnej kontraktowane odrębnie	2 302 687
B2.13	zaopatrzenie w wyroby medyczne oraz ich naprawa, o których mowa w ustawie o refundacji	1 198 432
B2.14	refundacja, z tego:	8 697 864

KOSZTY ŚWIADCZEŃ LECZENIE DETOKSYKACYJNE VS. OPIĘKA PSYCHIATRYCZNA I LECZENIE UZALEŻNIEŃ W 2019R

- KOSZTY ŚWIADCZEŃ LECZENIE DETOKSYKACYJNE STANOWIĄ TYLKO **0,4 %** CAŁKOWITYCH WYDATKÓW NA OPIEKĘ PSYCHIATRYCZNĄ I LECZENIE UZALEŻNIEŃ
- SZACUJ E SIĘ, ŻE OK. **30-50 %** PACJ ENTÓW LECZONYCH W ODDZIAŁACH PSYCHIATRYCZNYCH MIAŁO KONTAKT Z SUBSTANCJ AMI PSYCHOAKTYWNYMI.

Struktura kosztów oddziału detoksykacji po substancjach psychoaktywnych

KOSZTY FUNKCJONOWANIA ODDZIAŁU DETOKSYKACJI PO SUBSTANCJACH PSYCHOAKTYWNYCH

CAŁKOWITY KOSZT FUNKCJONOWANIA ODDZIAŁU 15 ŁÓŻKOWEGO TO OK. **140 000 PLN/MIEŚ**

OSOBODZIEN KONTAKTOWANY PRZEZ NFZ TO KWOTA 180-237 PLN CO PRZY ODDZIALE 15 ŁÓŻKOWYM STANOWI SUMĘ **72900-106650 PLN/MIEŚ**.

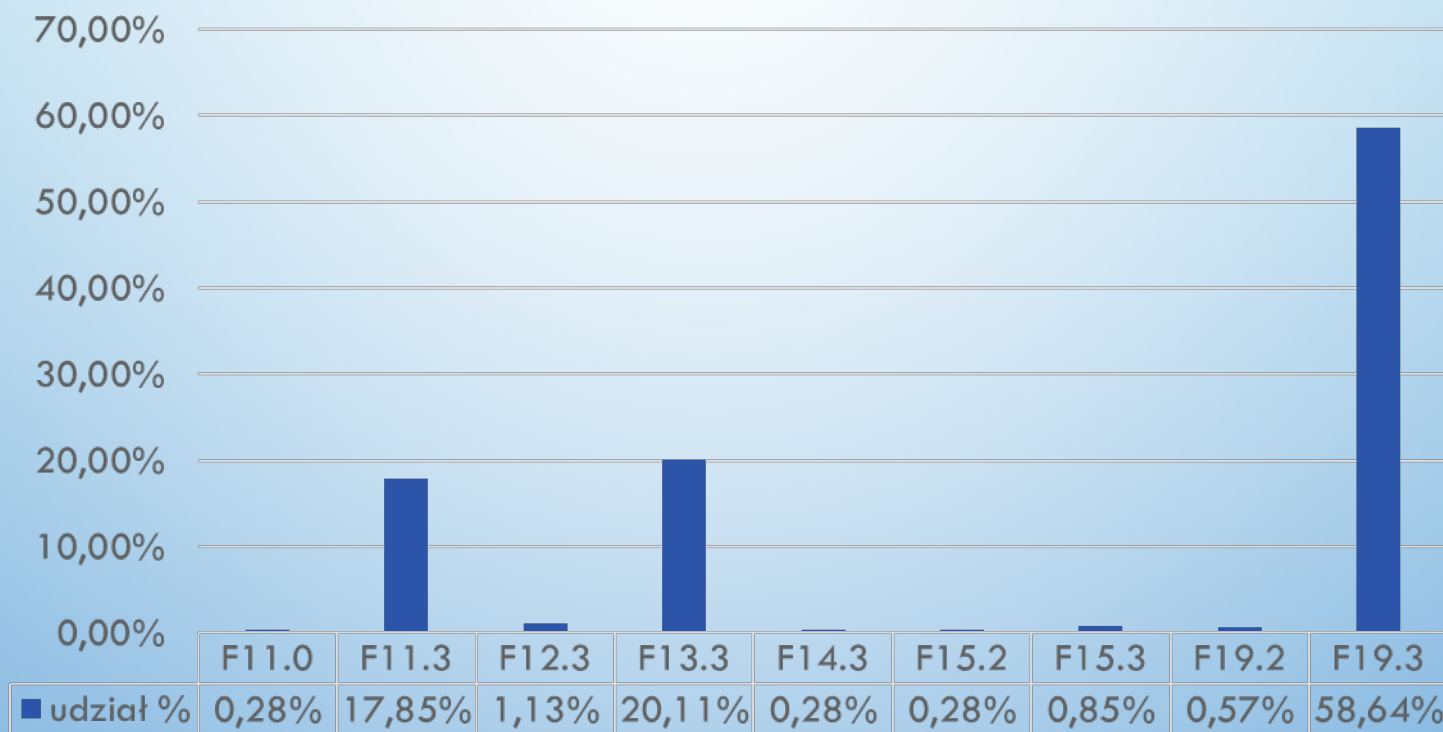
POWODUJE TO MIESIĘCZNY DEFICYT RZĘDU **35-50 %**.

NALEŻY WSPOMNIEĆ, ŻE POBYT PACJENTA W ODDZIALE OSTRYCH ZATRUĆ TO KOSZT OSOBODNIA NFZ OK **450 PLN** + DODATKOWE KWOTY ROZLICZANE Z JGP.

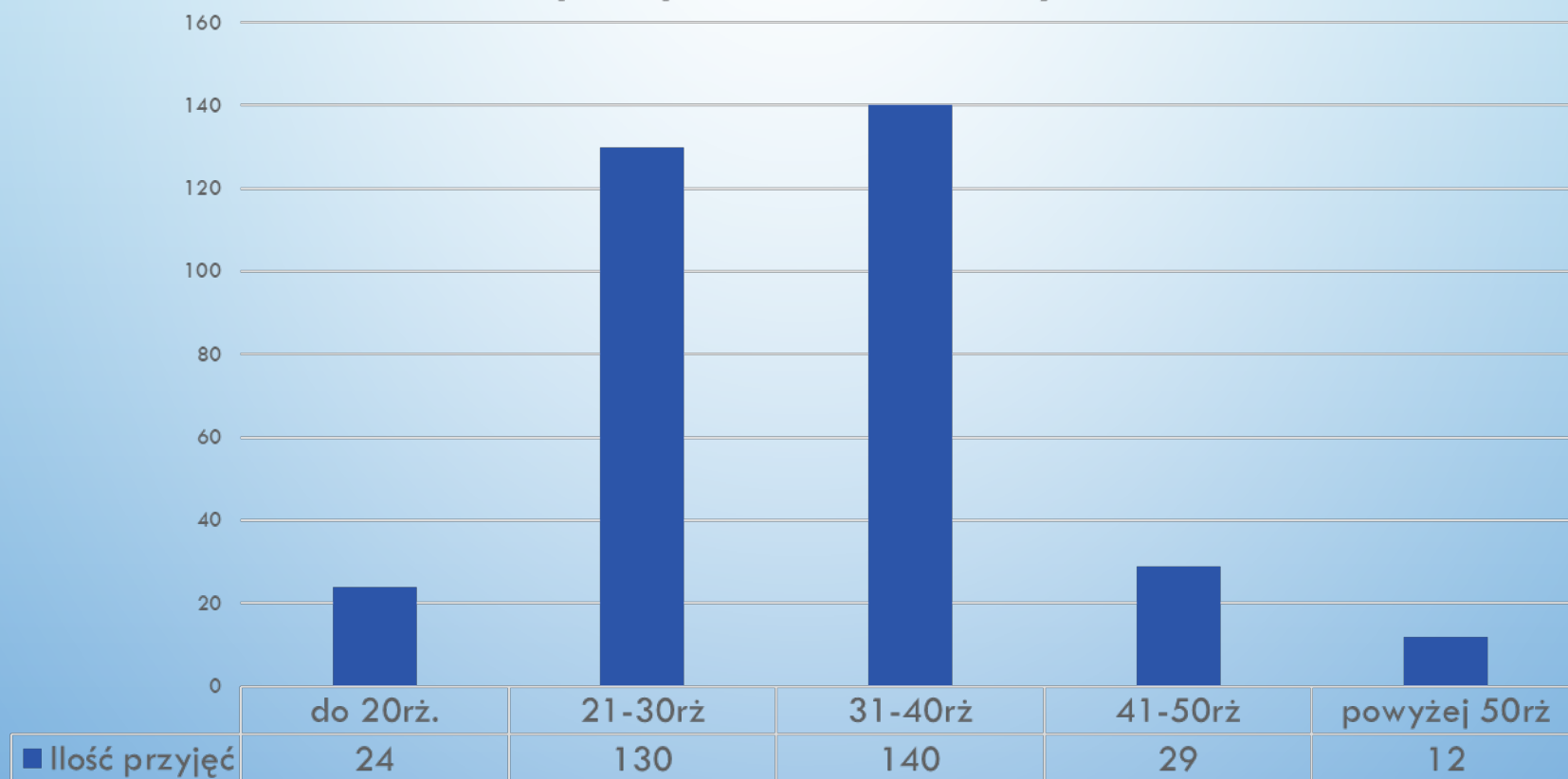
DOSTĘPNOŚĆ DO LECZENIA W ODDZIAŁ DETOKSYKACJI PO SUBSTANCJACH PSYCHOAKTYWNYCH

- **4,7%** OSÓB W WIEKU 15-64 LAT UŻYWAŁO NARKOTYKI W CIĄGU OSTATNIEGO ROKU – *(RAPORT O STANIE NARKOMANII W POLSCE 2018 – KBPN)*
- *1 100 000 OSÓB Z POPULACJI 23 MLN UŻYWAŁO W CIĄGU OSTATNIEGO ROKU NARKOTYKI*
- *NA 147 000 OSÓB DOROSŁYCH PRZYPADA 1 ŁÓŻKO W ODDZIAŁA DETOKSYKACJI PO SUBSTANCJACH PSYCHOAKTYWNYCH*
- *NA 1 ŁÓŻKO W ODDZIAŁ DETOKSYKACJI PO SUBSTANCJACH PSYCHOAKTYWNYCH PRZYPADA OK. **7000** POTENCJALNYCH PACJENTÓW.*

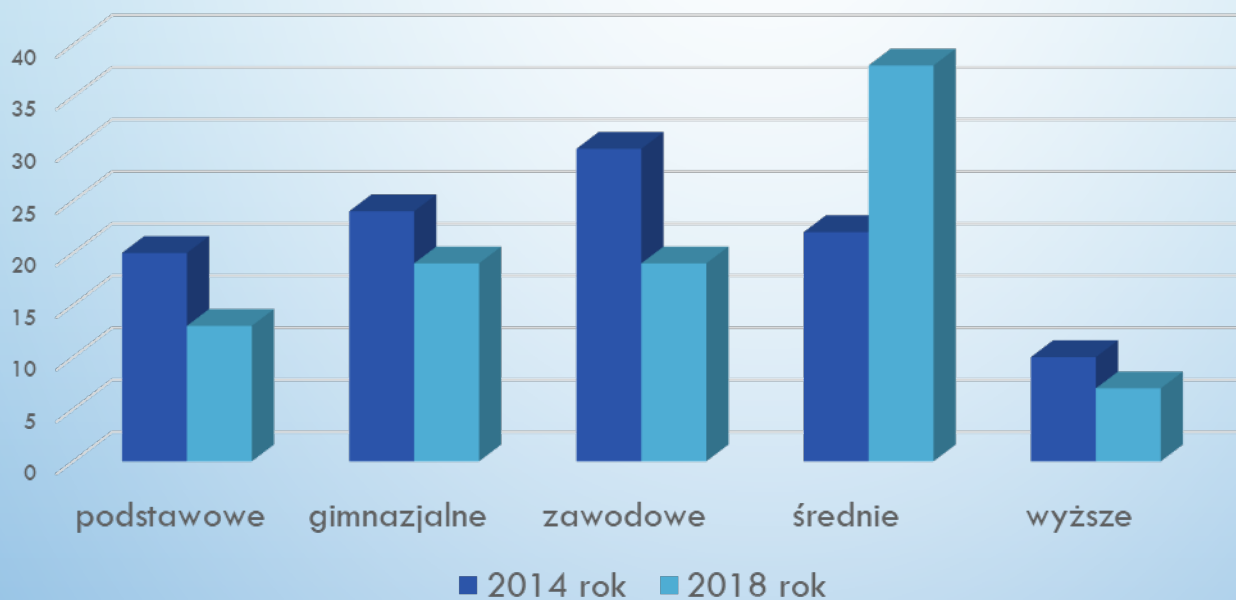
Pacjenci leczeni w oddziale detoksykacji po substancjach psychoaktywnych (ODSPA) - rozpoznanie główne

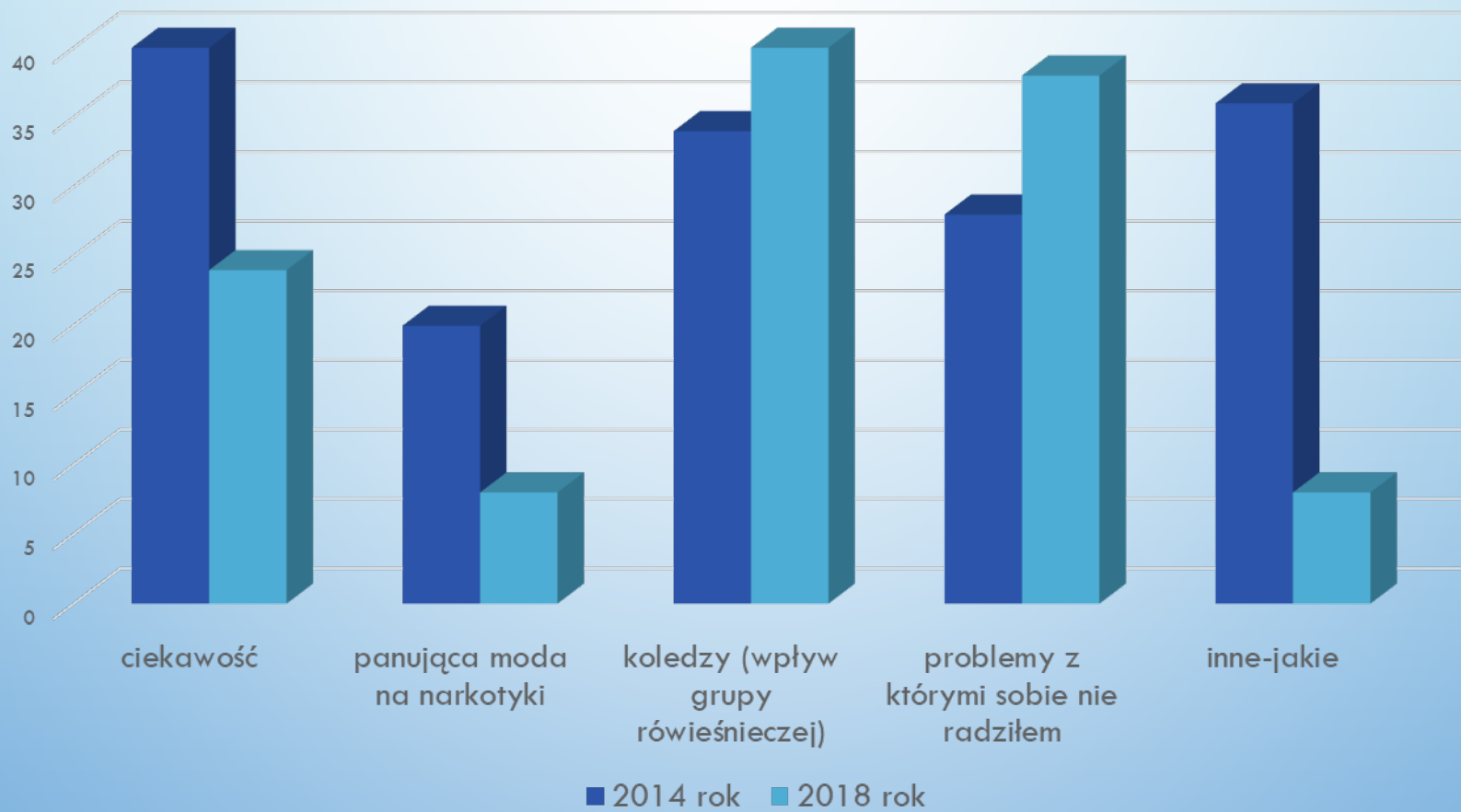
Wiek pacjentów leczonych w ODSPA

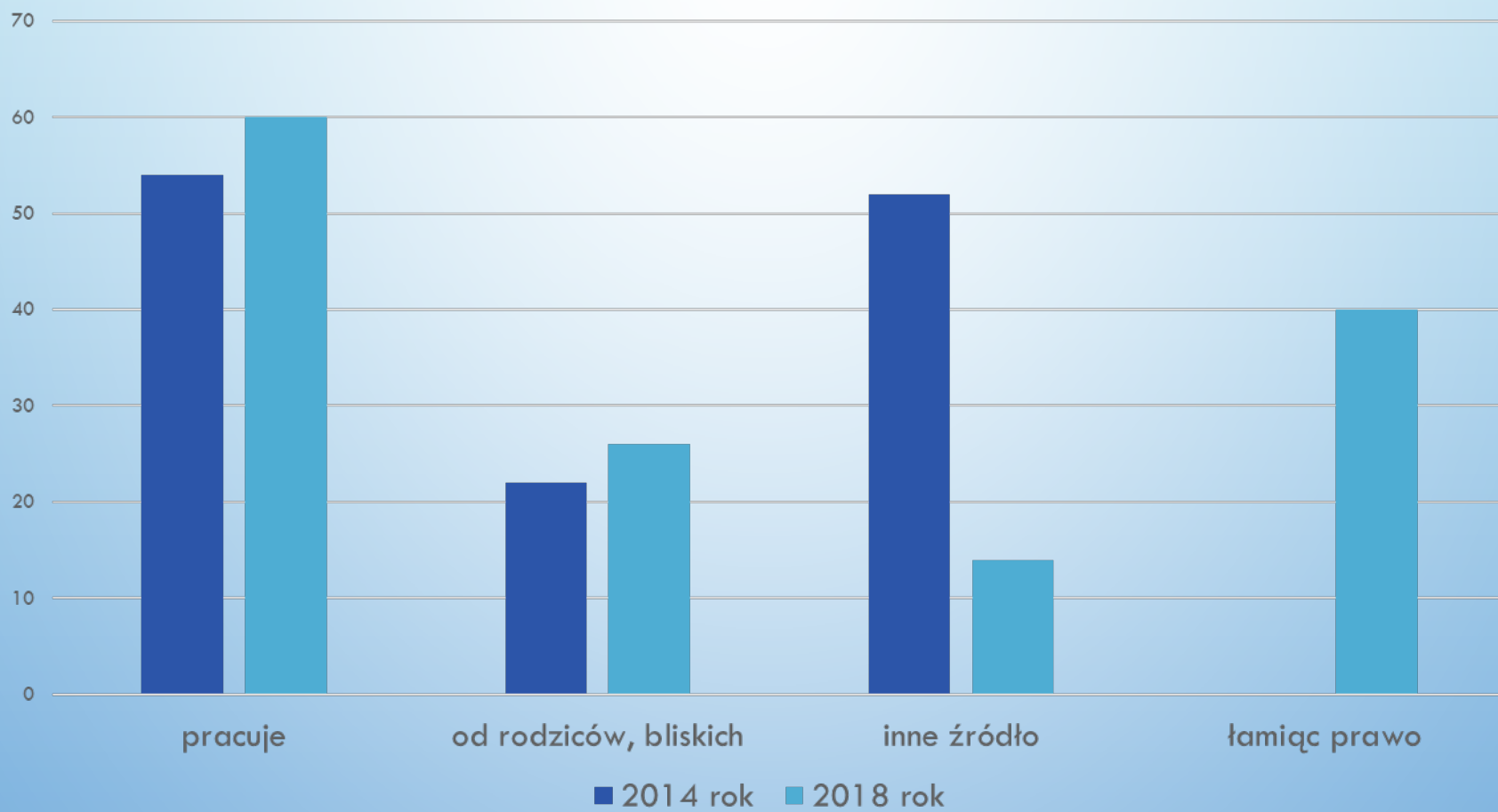
Wykształcenie

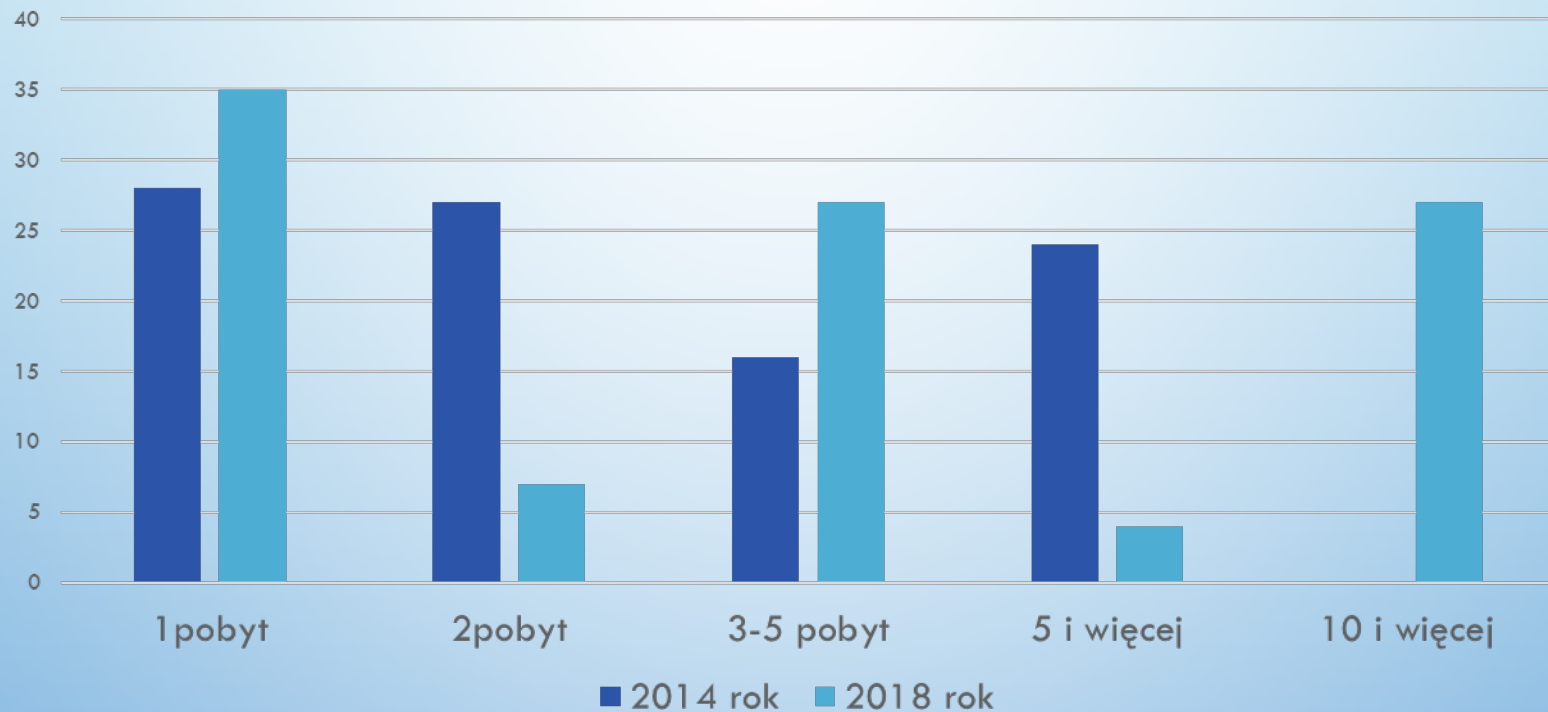
Co spowodowało, że zaczęłeś brać narkotyki?

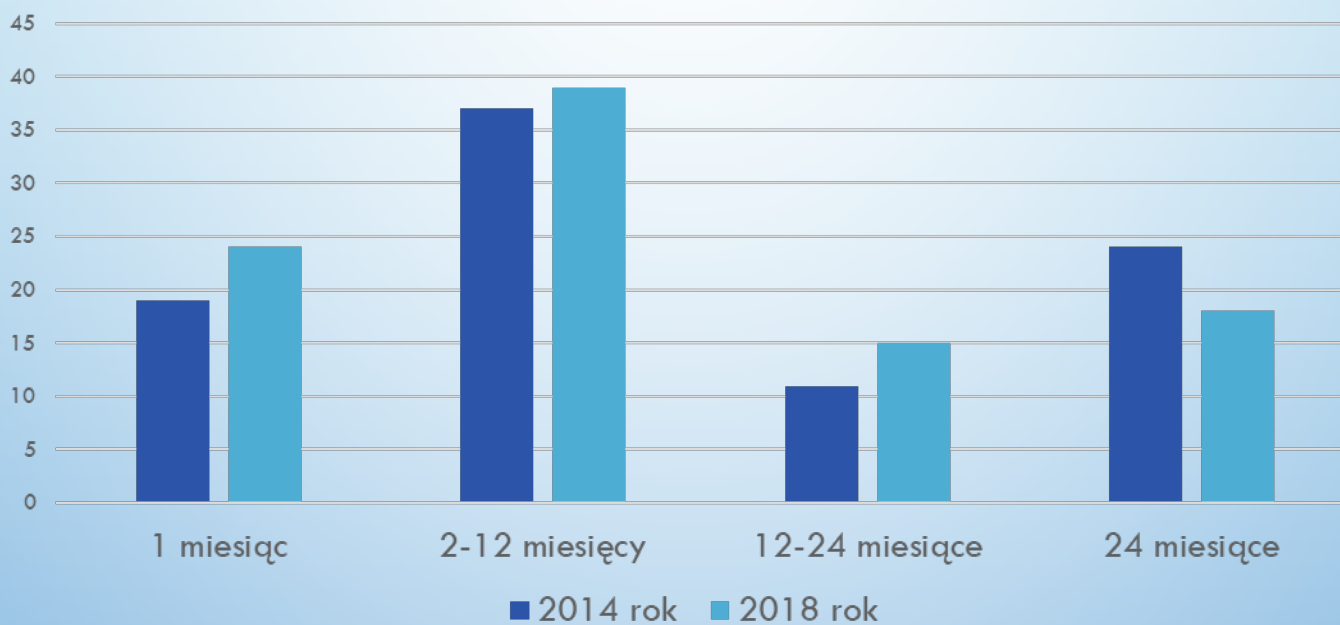
Jak zdobywałeś pieniądze na narkotyki ?

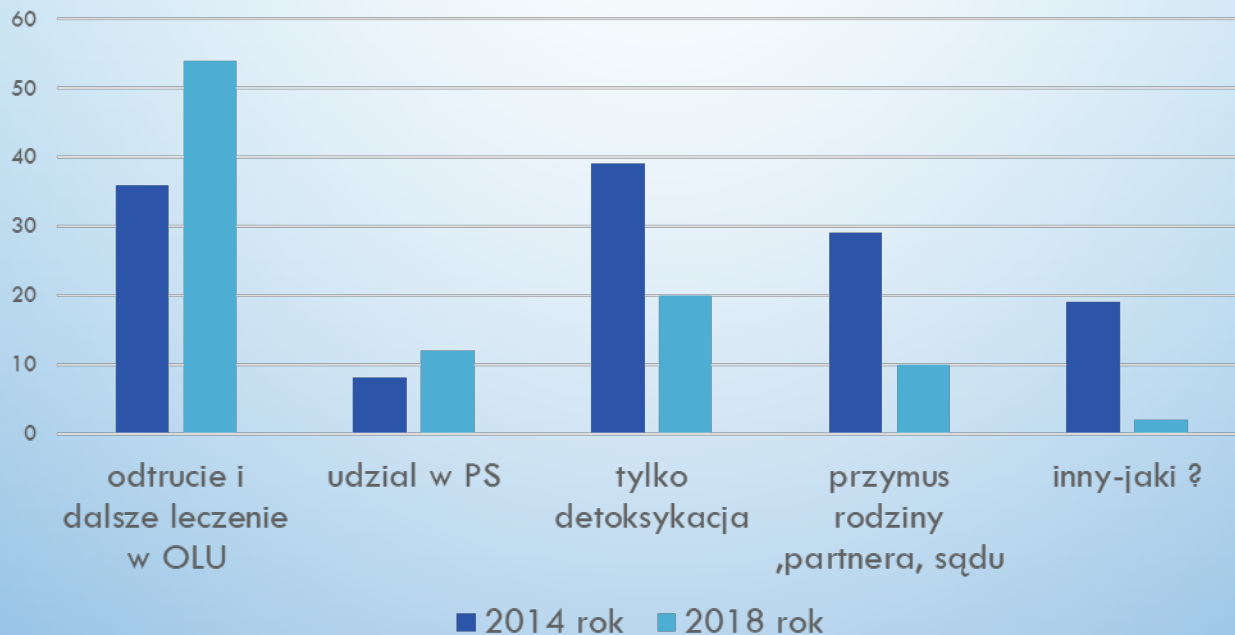
Który to twój pobyt w oddziale detoksykacyjnym ?

Kiedy byłeś ostatnio w oddziale detoksykacji ?

Jaki jest powód/cel twojego aktualnego leczenia w oddziale ?

GDZIE WOLISZ BYĆ DETOKSYKOWANY ?

1. ODDZIAŁ OGÓLNOPSYCHIATRYCZNY - NIE

2. ODDZIAŁ DETOKSYKACJI PO SPA - TAK

ODPOWIEDZ UZASADNIJ :

- „INDYWIDUALNY TRYB LECZENIA”
- „WYSPECJALIZOWANY PERSONEL POD KĄTEM DETOX”
- „PACJENCI Z PODOBNYMI PROBLEMAMI”
- „POCZUCIE BEZPIECZEŃSTWA”
- „MOŻLIWOŚĆ ROZMOWY Z TERAPEUTĄ”
- „MOŻLIWOŚĆ KORZYSTANIA PO ODDZIALE ZE ŚRODKÓW SUBSTYTUCYJNYCH”
- „NA PSYCHIATRII BRAK ZROZUMIENIA PRZEZ INNYCH PACJENTÓW, KROPLÓWKA, RELANIUM NIC POZA TYM”
- „BOJĘ SIĘ CHORYCH PSYCHICZNIE, NIE CHCE ZACHOROWAĆ NA PSYCHOZĘ”
- „TRUDNIEJ TU PRZEMYCIĆ NARKOTYKI”
- „ZAŁATWILI MI MIEJSCA W OŚRODKU”

NEGATYWNE ASPEKTY OBECNEGO SYSTEMU LECZENIA ZESPOŁÓW ABSTYNENCYJNYCH PO SPA

- BRAK ODDZIAŁÓW DETOKSYKACJI DLA MŁODZIEŻY
- ZBYT MAŁA LICZBA ŁÓŻEK DETOKSYKACYJNYCH W WYODRĘBNIONYCH ODDZIAŁACH DETOKSYKACJI, ORAZ NIERÓWNIOMIERNE ICH ROZMIESZCZENIE
- ZBYT NISKIE FINANSOWANIE KONTRAKTOWANYCH ŚWIADCZEŃ Z NFZ
- ZA KRÓTKI OKRES (2 TYG.) PEŁNEGO FINANSOWANIA ŚWIADCZEŃ Z DGN. F19.3
- INNE....

ZALETY FUNKCJONOWANIA ODDZIAŁÓW DETOKSYKACJI PO SUBSTANCJACH PSYCHOAKTYWNYCH

- DIAGNOZA I LECZENIE WSPÓLISTNIEJĄCYCH CHOROÓB PSYCHICZNYCH
- DIAGNOZA I UKIERUNKOWANIE NA WŁAŚCIWE LECZENIE ZAKAŻEŃ WIRUSOWYCH HIV, HCV
- MOTYWACJA NIEZDECYDOWANYCH PACJENTÓW DO DALSZEGO LECZENIA UZALEŻNIENIA I UKIERUNKOWANIE NA WYBÓR ODPOWIEDNIEGO TYPU TERAPII (OLU, PS)
- BEZPOŚREDNIE I PRECYZYJNE INFORMACJE DO SANEPID W KWESTII ZATRUCIA „DOPALACZAMI”
- PACJENCI Z PS MAJĄ GDZIE ODBYĆ „TURNUS NAPRAWCZY”
- INNE

Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Świeciu powstał 1.04.1855 roku i jest *najstarszym najdłużej działającym szpitalem psychiatrycznym w Polsce.*

Oddziały szpitala są rozmieszczone w 9 budynkach na terenie 8 ha. Dużą część powierzchni szpitala zajmuje park krajobrazowy stanowiący naturalne tereny rehabilitacji dla pacjentów. Obecnie szpital posiada 16 oddziałów dla 485 pacjentów.

Dziękuję bardzo !

